

CVET IN SAD

Spisal Jos. Jurčič

To je bilo pa le sprva. Pozneje namreč, poleti, ko je deklica bila včasih na malem vrtcu za hišo, kjer je od stare meščanke hišne gospodinje imela nekaj gred v lastno porabo prepuščenih, govorila in brbljala bi z njim, dokler bi bila smela, in pogledala ga je včasih, kadar se mu je nasmejala, s tako ljubeznivo očesom, da ni čudo, če se je zaljubil v krasni obrazek njen in njeno srčno dobroto.

In katera sedemnajstletna deklica bi ne bila hvaležna, če vidi, da jo ljubi dvaindvajsetleten, vrst, pameten in priden mlad mož? Pavlina je bila na večjo družbo malo vajena, le z materjo občevajoča.

Kmalu sta imela prvo človeško veliko skladno skrivnost med seboj, ki sta si jo pripovedovala, kadar sta bila sama, ki sta si pisala ob kaki na pol ukradejo ponočni uri, ako jima zavoljo materine ni bilo možno na samem govoriti, — skrivnost, katero sta si medsebojno znala z oči čitati, s pogledi pripovedati, s skrivnim brzi stiskom mehke roke drug v drugega pretočiti.

Odkriva je bilo vse tako, da Pavlina mati ni ničesar opazila, ali žaljevalci svoje skrivnosti ni znajo dolgo začuvati in zakrivati; tudi sem slišal, da imajo zlasti matere dobre oči za hčerine skrivnosti, kadar v otrocih, tiste svoje izkušene. Materi Zlatovčevi ni bilo nič všeč po volji, ko je opazila, da Pavlina "gleda" po njeni hčeri. Zlatovča je imela, to je res, kar se ji ni ljubilo, ali hčer pa venčevala je, ker je bila njena. Računala je pa pametna stara majka tako-le: Vesel je rešil človek in bi bil tudi zet... Zlatovča je še mlad študent. — Zlatovča vseničulsiše dovrši, trajajo leta in več. Potem, predno Pavlina dobi, bog ve koliko! In Pavlina se ve, vidi in sliši, kaj se svet pride tak mladenič in tako vidi, saj mu skoraj zamejni, če pozabi, kar je prej obeh drugih.

Zlatovča doli na ulici, tri hiše naprej, je gospod Dobrepoljec svojo ljubaljnico beline in platna, ki res ni več, ker je vdovec. In Pavlina je celo devetletno hčer. Zlatovča govori, da mož ni nikdar prestar za ženitev. Dobrepoljec tudi res ne more nič čez štirideset let, če se v bradi njegovi že kaka dolga prikazuje. To ga pa ni zanimajnejšega dela. In Pavlina je tudi hiša njegova last, ki je prodajalnica.

Ta tedaj je zadnjič prav jasno razumeti dal, da bi Pavlina in vesej je zdaj nekaj časa, ki sta ga marljivo dami vzele. Celotna platna ni dal po svojem dečku v njuno stanovanje, nego se trikrat ga je sramotno sam prinesel in potlej njegovo dolgo posedel in potlej njegovo pripovedoval. Ni bilo Pavlina da hoče kmalu, svojo ljubaljnico besede reči.

Med tema dvema ženinoma ni nobeni materi težko. In Pavlina je tudi deklica tako pametno mislila. Pa baje da namerava ne. Zatorej se je tudi Pavlina nasproti gospodu Dobrepolju tako nerodno vedla, da ni bil nikakor ni bilo prav. Te Pavlina je bil oni študent kriv. Brzo se je bil odšel starka resnega obraz, ni ga vabila več, in Pavlina ni sam prišel, čutil je, da Pavlina ni mil gost. Najrajša Pavlina bila kar stanovanje odprta, da ne bi bil blizu. Ali pr-

“Prav! Tudi jaz sem tako govoril, ko sem bil dvajset let star. Ali veš, kaj je bilo potlej? Oženil sem se bil. Vzel sem bil tako tisto malo ljubo stvarco, ki se mi je pod milim bogom najbolj dopadala. Ali kaj kmalu potlej? Ko mi jo je bog vzel — umrla je po desetih letih dolge muke za mene in sebe — govoril bi bil skoro kakor tisti Ribničan v pripovedi: “Bog mi jo je vzel, — sedem let sem jo jaz imel, in naj jo ima pa sedem, videl bode, kakega vruga si je na glavo nakopal.” Skoro bi bil tako govoril, ali molčal sem in čez dolgo let s teboj, mladi prijatelj, o tem govorim, ker te imam rad in ker vidim človeka, pred seboj, kakršni so vsi dobri. Poln zaupanja v prihodnost, misliš, da bode sad tvojega pričakovanja podoben cvetu, ki ti ga dela mlada fantazija. Ba! Poslušaj izkustva drugih in prihranjenega ti bode mnogo bridkega, kar smo mi drugi izpiti morali. Pameten bode. Če čeršnja na spomlad, po zgodnjih toplih solnčnih žarkih privabljena, rano začne cvesti, verjemi, da sadu ne bode, zobati ne bode kaj slana pobere drevi vse in za drugi razcvet je pa navadno že prekasno. Kar počasi raste, traja dolgo. To je sicer nemški pregovor, ali vendar je resničen. Kar si devetkrat premisliš, desetkrat stori. Teško ti bode sicer verovati, kar boš slišal, težko ravnanje se po starčevem svetu, ki sad mladostnega cvetja pozna, ali glavo mi izpuli čez deset let, če mi ne bodeš prav dal. Ti že gotovo. Vsak, to se ve, da ne. Ti se mi zdiš iz pravé krvi. To se ve, neumnih ljudi, ki nič ne mislijo, ki nimajo nobene življenjske filozofije, teh je večina. Teh pa jaz ne mislim. Ti ne brojiš med nje, že zdaj ne več, kasneje boš pa še manj. Kaj staviš?”

“Vi krivo mislite, če po sebi sodite vse. Vi ste imeli nesrečo, zato ni treba, da bi jo imel tudi jaz,” odgovori mlajši.

“Tako odgovarja prav vsak mladi neopečenec, vsak. Ali jaz pravim, kaj nesreča! Svinčnik v roko vzemi in račun. Koliko je ta tvoja deklica stara, koliko potrebuješ ti let, da do česa prideš; priloži svojemu računju brez skrbi še dve ali tri leta, potem utegneš pravi biti. — Med tem je še mogoče, da se ti kaj primeri. Deklici pak, ki bi tebe čakati imela, spridiš sedanost.”

Gospod Krt pove zdaj, kar mu je mati njena zaupala glede Dobrepoljca.

To je bil težak udarec. Mladi Vesel je glavo povsil. Stari je morda mislil, da je železo zdaj gorko, izpremenil je svoje temno lice, omedel glas in dejal:

“Jaz tako govorim s teboj, prijatelj, ker te imam rad. Schillerjevo: “prosta je v najmanjši koči za dva srečno ljubeča se,” je v dejanskem življenju gola neumnost. Jaz sem prepričan, da za omikanje zgodnja ženitev ni dobra; drugače je za kmeta, ki potrebuje delavko v hišo bolj kot ženo. Glej mene. Kaj meni, da bi mi ne bilo ljubše, ko bi na starost ne bil tako brez svojega človeka kakor sem? Ko bi bil meni kdo tako govoril, ko sem bil dvajset let star in bi ga bil jaz poslušal, tudi z menoj bi bilo zdaj drugače.”

Ne da bi ta dvogovor še dalje popisovali, uganila je bralka že gotovo, da Vesel starega, muhastega, sitnega pridigarja v tem ni slušal, da bi bil odpovedal se deklici svojega srca. Trepeti je pač začel od tega hipa, ali zdaj jo je stoprav tudi prav ljubiti začel in menil bolj nego prej svoj “ona ali nobena!”

(Nadaljevanje)

Dve smrti ima na vesti Čuden ljubimec svoje žene

Iz ljubljanske bolnišnice je prispelo poročilo, da je tam umrl Janez Rozman, sin posestnice iz Hraš pri Smledniku. V pondeljek 20. avg. so ga bili iz Kranja odpeljali v Ljubljano. Njegovo stanje na videz ni bilo hudo. Padel je nedeljo ponoči s kolesa in dobil zunanje poškodbe. Vendar pa je bil mož tudi znotraj tako poškodovan, da je podlegel. Bil je žrtev karambola. In sicer je ponoči trčil vanj neki Janez Klišič. Rozman se je peljal na žeganje v Trboje, 26letni Janez Klišič pa je bil na begu v Smlednik. Zakaj? Kakor je dognala preiskava in kakor je tudi sam priznal orožnikom, je Janez Klišič ne samo podrl in s tem povzročil smrt Janeza Rozmana, marveč je tudi umoril 54letnega samskega posestnika Franca Oslja v Trbojah.

Franca Oslja so v pondeljek zjutraj našli v njegovi hiši umorjenega, zaklanega. Ležal je nepremično na postelji z glavo navzdol, v njegovo srce je bil zasajen kuhinjski nož. Sum je takoj padel na Janeza Klišiča, ki se je v nedeljo zvečer vračal z vinjenim Francem Osljem iz gostilne in je nato ostal pri njem v hiši. Ko so ga v torek aretirali v Trbojah, je priznal roparski umor in je povedal, kako je v nedeljo zvečer Oslja najprej mirno nagovarjal, naj mu da kaj denarja. Ker se je Oslj seveda upiral, je Janez Klišič vzel iz miznice nož za rezanje kruha in ga Oslju zasadi naravnost v srce. Oslj je samo zaječal, potem se sesedel na postelji, izkvravel in obležal mrtve. Janz Klišič je pa je pobral 304 Din. Vrnil se je v gostilno in naročil pil. Ostalo mu je samo 70 Din. Potem je s kolesom dirjal v Smlednik in v temi povzročil še smrt Janeza Rozmana. Vendar je pri tem karambolu — saj je Rozman bil njegov prijatelj — pokazal celo usmiljenje. Prepeljal je Rozmana na njegov dom. Tam se je skrtil, dokler ga niso poiskali orožniki. Strahoviti zločin je vzbudil mnogo ogorčenja. Umorjenega Franca Oslja so danes pokopali, morilca pa eskortirali v preiskovalni zapor okrožnega sodišča v Ljubljani.

Dvorni norec francoskega kralja Francois I. se je bridko pritožil svojemu gospodu, da mu je neki kavalir zagrozil z umorom.

“Če to stori,” je dejal kralj, “ga bom dal pet minut po umoru obesiti!”

“Ponižno pripominjam, sire,” je odvrnil dvorni norec, “da bi mi bilo ljubše, če bi se to zgodilo pet minut prej.”

Zahvala

Naj se tem potom najsrčneje lepo zahvaliva vsem našim prijateljem ki so nama napravili presenečenje ob priliki 15. letnice najine poroke, ko je bilo res v pravem pomenu besede presenečenje za naju. Ze to, da ste se spomnili naju, kar je vse-kakor najlepši dokaz vašega prijateljstva, katerega visoko ceniva ter bo nama ostal v najlepšemu spominu. Poleg tega pa še tako krasna darila. Hvala vam vsem, ob prilikah se bova pa radevolje odolžila.

Naj se zahvaliva sledečim: Mr. in Mrs. Mlakarovich, Mr. in Mrs. Žagar, Mr. in Mrs. Krulich, Mr. in Mrs. Korosec, Mr. in Mrs. Barkovich, Mr. in Mrs. Miklavcic, Mr. in Mrs. Verga, Mrs. Kraysek, Mrs. Mikus in Mr. in Mrs. Perušek.

Se enkrat hvala vsem!

Mr. in Mrs. Riko Kogoj
18617 Kewanee Ave.

Tem potom izrekam prisrčno zahvalo mojim sinom in hčeram: Franku, Petru, Augustu, Johnu, Pavletu, Ani, Josephini in Lojzki za presenečenje (Surprise Party) ob priliki mojega rojstnega dne in za krasni šopek, sestojec iz 72 novih dolarjev. Dalje se zahvalim vsem mojim sorodnikom, številnim prijateljem in znancem ter de-

V najem se odda

stanovanje s 6 sobami, pošteni družini. 1127 E. 71 St.

Kuhinjo

in dve opremljeni sobi se odda v najem dvema poštenima fantoma ali dekletoma. Vpraša se na 6600 Bliss Ave., nasproti East Madison šole.

Gospodinje

ki potrebujejo hrške, kumarce, papriko, ali paradiznike za prezerviranje, naj se oglasijo na Stuškovi farmi, kjer dobijo najboljše blago po zmerni ceni.

Proda se poceni

“counter” za trgovino, register in vago ter Truck Body Stake. Poizve se na 18614 Arrowhead Ave.

Proda se

točilnico pive s licenco in vso pripravo. Hiša sama zase. Natančneje se poizve na 6424 Spilkar Ave., zadržaj za Slov. Nar. Domom.

Grangierova je priznala, da je samo zaradi hišnega miru pristala na to, da postane obiskovalka ti-stega salona. Prokurist, neki Cazenave, ki je bil svoječasnno zapleten tudi v afero Staviskega, je potrdil, da je imel z njo razmerje in da ji je sam prepovedal obiskovati salon.

Grangiera so obsodili na pet let težke ječe. Za nameček je pod vtisom razsodbe padel v omedleviso.

legatom konvencije J. S. Zveze, Antonu Jurcu iz Detroita, in Max Kotniku iz Barbertaina, za čestitke in neprisiljeno zabavo. To je bil najsrčnejši dan mojega življenja in mi bo ostal v prijetnem spominu vse ostale dni. Od ginjenosti mi ni moglo izraziti vseh čustev materinega srca ob tej priliki, zato vam kličem: Živeli!

Mary Cesen
1185 E. 61 St.

Proda se

Chevrolet truck, ½ tone. Za podrobnosti vprašajte v uradu “Enakopravnosti.”

Za žive in mrtve

Za mrtve je treba preskrbeti dostojen pogreb, pri tem je pa treba gledati in imeti obzir na preostale, da bodo dobili nekaj od zapuščine. Zato se pogovorite s pogrebnikom vnaprej, koliko bo pogreb veljal.

Ferfoliatov pogrebni zavod vam bo radevolje raztolmačil vse in lahko se z zaupanjem obrnete nanj.

LOUIS L. FERFOLIA

SLOVENSKI POGREBNIK
3515 E. 81st St.
Tel. Michigan 7420

Ako nameravate obiskati JUGOSLAVIJO

potujte v udobnosti potom Havre na velikanskem ekspresnem parniku francoske linije

"ILE DE FRANCE"

29. septembra — 20. oktobra

"PARIS"

18. sept. — 6. oktobra
24. novembra

Hidro potovanje. Izborna postrežba. Lepe kabine v 3. razredu za dve ali štiri osebe. Svetovno znana francoska kuhinja. Vino brezplačno servirano z obed. Vaša prtljaga potuje z vami do kraja, kamor ste namenjeni. Za nadaljnja pojasnila in potne liste, pišite na

August Kollander Co.
6419 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio

French Line

Oglašajte v —
"Enakopravnosti"

KAJ SE JE ZGODILO

Novice o dogodkih doma in po svetu dobite dnevno v

Enakopravnosti

6231 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 5811

V BLAG SPOMIN

prve obletnice smrti dragega soproga in očeta

Joseph PROSEK

ki nas je tako naglo zapustil, ko je usoda nesreče zahtevala njegovo življenje dne 10. septembra, 1933.

Žalujoča soproga in sinček:

ANNA CLIFFORD

V Cleveland, Ohio, dne 8. septembra, 1934.

